

ముూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

(۹) - [۲۸۹۱] (لم تتم دراسته) (۸۷۴/۲)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ أَسْلَفَ فِي شَيْءٍ فَلَا يَصْرِفُهُ إِلَى غَيْرِهِ قَبْلَ أَنْ يَبْذُلَهُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ.

2891. (9) [2/874-అపరిశోధితం]

అబూ స'యీద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఎవరైనా ఏదైనా వస్తువు విషయంలో సలమ్ వ్యాపారం చేస్తే, అది అతని అధీనంలోనికి రాకుండా ఇతరులకు అందించ రాదు.⁸¹ (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

=====

۸- بَابُ الْإِحْكَارِ

8. ధరలు పెంచే ఉద్దేశంతో ఆహార ధాన్యాలను ఆపేయడం

కొందరు మార్కెట్ ధరలు పెంచటానికి ఆహార ధాన్యాలను, నిత్యావసర వస్తువులను అమ్మకుండా ఆపే ఉచుతారు. దీనివల్ల ప్రజలకు చాలా అసౌకర్యం కలుగు తుంది. ఇటువంటి నీచ కార్యాన్ని అరబీలో

రీగాలకు, అంతకు ముందులేని వ్యాధులకు గురవు తుంది. 2. ప్రజలు తూనికల్లో కొలతల్లో హెచ్చుతగ్గులు చేస్తే కరవుకాట కాలకు కరిన హృదయులైన పాలకుల అత్యాచారాలకు గురవుతారు. 3. 'జకాత్ ఇవ్వడం మానివేస్తే ఆకాశం నుండి వర్షం పడటం ఆగిపోతుంది. ఒకవేళ జంతువులే లేకపోతే ఒక్క చుక్క వర్షం కూడా పడి ఉండేది కాదు. 4. అల్లాహ్(త) మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) ఆదేశాలను హీన దృష్టితో చూచే వారిని శత్రువులకు గురిచేస్తారు. వారు వీరి ధనసంపదలను దోచుకుంటారు. అదేవిధంగా పండితులు, నాయకులు అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం తీర్పులు చేయకపోతే పరస్పర పోరాటాలు ఉద్భవిస్తాయి. (ఇబ్నీ మాజహ్, తరీగీబ్ తరీ హీబ్) మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది, "తూనికల్లో, కొలతల్లో హెచ్చుతగ్గులు చేసేజాతిపై అల్లాహ్ (త) ఉపాధిని ఆపివేస్తాడు." (తరీగీబ్)

81) వివరణ-2891: అంటే తన అధీనంలోనికి రాకుండా ఇతరులకు అమ్మరాదు, కానుకగా ఇవ్వరాదు. సలమ్ ఒప్పందంలో నిర్ధారించబడిన వస్తువునే తీసుకోవాలి. దానికి బదులు మరో వస్తువు తీసుకోరాదు.

తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కానీ వాస్తవానికి మీపై ఆ రోజు చుట్టుముట్టబోయే శిక్షను గురించి నేను భయపడుతున్నాను.

"మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకంచేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి వస్తు వులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి. మరియు భూమిలో అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి. 'మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేలైనది. మరియు నేను మీ రక్షకుడను కాను.' " (హూద్, 11:84-86)

సూరహ్ షూరాలో(26) కూడా ఈ అంశాలే పేర్కొనడం జరిగింది. సూరహ్ అన్ ఆమ్(6)లో అందరినీ ఉద్దేశించి పూర్తిగా తూచండి, కొలవండి అని ఆదేశించడం జరిగింది. సూరహ్ బనీ ఇస్రాయీల్(17)లో చేసిన హితబోధల్లో ఇటువంటి బోధనలు కూడా ఉన్నాయి. అల్లాహ్ ఆదేశం: "మరియు మీరు కొలిచిఇచ్చేటప్పుడు కొలతపాత్ర నిండుగా కొలిచిఇవ్వండి. మరియు (తూచి ఇచ్చేటప్పుడు) త్రాసుతో సమానంగా తూకంచేయండి. ఇదే మంచిపద్ధతి మరియు (ఇదే) చివరకు మంచి ఫలితం ఇస్తుంది.." (అల్-ఇస్రా', 17:35)

తూనికల్లో, కొలతల్లో హెచ్చుతగ్గులు చేసేవారికి మంచి జరుగదు. ప్రపంచంలోనూ వారి ధనం నాశనం అవుతుంది. పరలోకంలోనూ వారికి కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది. సూరహ్ ముతప్పిసీన్(83)లో ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది: "తూనికల్లో, కొలతల్లో తగ్గించి ఇచ్చేవారికి వివాశనం ఉంది. వారు ప్రజల నుండి తీసుకునేటప్పుడు పూర్తిగా తీసుకుంటారు." (అల్ ముతప్పిసీన్, 83:1-3)

ఎందుకంటే తూనికల్లో, కొలతల్లో ప్రజలకు మోసం జరుగుతుంది. వారి హక్కుల్లో ద్రోహం జరుగుతుంది. సరిగా తూయటం, కొలవటం అమానతు వంటిది. అమానతులో ఖియానత్ చేసేవారికి కఠిన శిక్షలు ఉన్నాయి. ప్రపంచంలో కరువుకు గురవుతారు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : "ఓ ముహాజిరులారా! మీరు ఐదు విషయాలకు గురయితే మీకు ఎటువంటి మంచి లభించదు. మీరు వాటికి గురికావటం నుండి నేను అల్లాహ్(త)ను శరణుకోరుతున్నాను. 1. ఏ జాతిలో విచ్చలవిడిగా అశ్లీలం వ్యాపిస్తుందో, సిగ్గు లజ్జ లేకుండా పోతుందో ఆ జాతి ప్లేగు మరియు ఇతర ప్రమాదకరమైన

ఇహాతికార్ అంటారు. అధిక రేట్లకు అమ్మే ఉద్దేశంతో ఆహార ధాన్యాలను సరకులను ఆపి ఉంచి దానివల్ల ప్రజలకు బాధ కలుగుతుందనే విషయాన్ని పట్టించు కోరు. ఇది ధార్మికంగా, నైతికంగా పెద్ద నేరం.

المُؤَدَّبَةُ الْوَلُ الْفَصْلُ الْاَوَّلُ

(٢٨٩٢ - [١] (صَحِيح) (٨٧٥/٢))

عَنْ مُعْمَرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ اخْتَكَرَ فَهْرَ خَاطِيٍّ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.
وَسَنَدُ كُرْحَيْثَ عَمْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ "كَانَتْ أَمْوَالُ بَنِي النَّضِيرِ" فِي بَابِ الْفَيْءِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى.

2892. (1) [2/875-దృఢం]

ము'అమర్(ర) కథనం: ప్రవక్త(స) ప్రవచనం, "ఆహార ధాన్యాలను ఆపేవాడు పాపాత్ముడు." (ముస్లిమ్)

ఉమర్ (ర) ఉల్లేఖించిన బనూ న'జీర్ ధనసంపదలకు చెందిన 'హదీసు'ను ఇన్ పాల్లాహ్ బాబుల్ ఫైల్ లో పేర్కొందుము .

الفصل الثاني

(٢٨٩٣ - [٢] (ضعیف) (٨٧٥/٢))

عَنْ عَمْرِو بْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "الْجَالِبُ مَرْزُوقٌ وَالْمُخْتَكِرُ مُلْعُونٌ". رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ وَالدَّارِمِيُّ

2893. (2) [2/875-బలహీనం]

'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఇతర పట్టణాల నుండి ఆహార ధాన్యాలను తీసుకువచ్చే, అమ్మే వారికి ఉపాధి ప్రసాదించబడుతుంది. వీటిని ఆపేవారు అల్లాహ్ (త) కారుణ్యానికి దూరం అవుతారు." ⁸² (ఇబ్నె మాజహ్, దారమి)

82) వివరణ-2893: బయట నుండి ఆహార ధాన్యాల తెచ్చి అమ్మేవారికి ఉపాధి ప్రసాదించడం జరుగుతుంది. వారి ఉపాధిలో శుభం ప్రసాదించబడుతుంది. ఎందు కంటే అతడు దైవ సృష్టితాలను సంరక్షిస్తాడు. వారి కష్టాలను దూరం చేస్తాడు. ఆహార ధాన్యాలను ఆపేవాడు శాపానికి గురవు తాడు. దైవ కారుణ్యానికి దూరం అవుతాడు. ఎందు కంటే అతడు తన లాభమే కోరు కుంటాడు. సృష్టితాలన్నీ తమ అవసరాలను తీర్చుకోవా లని అల్లాహ్ (త) ఆహార ధాన్యాలను సృష్టించాడు. పెట్టుబడిదారులు తమ స్వలాభం కోసం ఆహార ధాన్యాలను ఆపి ఉంచి, అవసరార్థులను ఆందోళనకు గురిచేసేందుకు, కష్టాలకు గురిచేసేందుకు కాదు.

(٢٨٩٤ - [٣] (صَحِيح) (٨٧٥/٢))

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: غَلَا السَّعْرُ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ سَعَرَ لَنَا. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُسَعِّرُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الرَّازِقُ وَإِنِّي لَأَرْجُو أَنْ أَلْقَى رَبِّي وَلَيْسَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ يَطْلُبُنِي بِمُظْلَمَةٍ بَيْنِي وَلَا مَالٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَهَ وَالدَّارِمِيُّ.

2894. (3) [2/875-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) కాలంలో ఆహారధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. అప్పుడు ప్రజలు వచ్చి ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! తమరు మాకోసం ధర నిర్ణయించండి. నిర్ధారిత రేటుకు అమ్మడానికి అంటే రేట్లను అదుపులో పెట్టండి. దానికి ప్రవక్త (స) అల్లాహ్(త)యే ధరలను నిర్ణయిస్తాడు. ఆయన ధరలను అధికం చేస్తాడు. తగ్గిస్తాడు. ఆయనే ఉపాధి ప్రసాదిస్తాడు. ఎవరూ నన్ను ప్రతీకారం గానీ, ధనంగాని అడగని స్థితిలో దైవంతో కలుస్తానని భావిస్తున్నాను. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దారమి)

الفصل الثالث

(٢٨٩٥ - [٤] (لم تتم دراسته) (٨٧٦/٢))

عَنْ عَمْرِو بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَنْ اخْتَكَرَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ طَعَامَهُمْ ضَرَبَهُ اللَّهُ بِالْجَذَامِ وَالْإِفْلَاسِ". رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ وَالتَّبَهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ. وَرَزَيْنٌ فِي كِتَابِهِ.

2895. (4) [2/876-అపరిశోధితం]

'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఆహార ధాన్యాలను ఆపి ధరలు పెంచి ముస్లిములకు అమ్మేవాడిని అల్లాహ్ (త) కుష్టురోగానికి, దారిద్ర్యానికి గురిచేస్తాడు." (ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ / షు'అబిల్ ఈమాన్, ర'జీన్)

(٢٨٩٦ - [٥] (لم تتم دراسته) (٨٧٦/٢))

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ اخْتَكَرَ طَعَامًا أَرْبَعِينَ يَوْمًا يَرِيدُ بِهِ الْعَلَاءَ. فَقَدْ بَرَى مِنَ اللَّهِ وَبَرَى اللَّهُ مِنْهُ". رَوَاهُ رَزَيْنٌ.

2896. (5) [2/876-అపరిశోధితం]

ఇబ్నె 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ధరలు పెంచే ఉద్దేశంతో 40 రోజుల వరకు ఆహార

ధాన్యాలను ఆపేవాడు అల్లాహ్ (త)పరిధి నుండి తొలగిపోయాడు, అల్లాహ్ (త) అతని పట్ల విసిగి పోయాడు. (ర'జీన్)

(٢٨٩٧ - [٦] (لم تتم دراسته) (٨٧٦/٢)

وَعَنْ مُعَاذٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "بَيْسَ الْعَبْدِ الْمُخْتَكِرِ: إِنْ أَرْخَصَ اللَّهُ الْأَسْعَارَ حَزَنَ وَإِنْ أَغْلَاها فَرَحَ". رَوَاهُ التَّبَيْهِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَرَزِينُ فِي كِتَابِهِ.

2897. (6) [2/876-అపరిశోధితం]

ము'అబ్దు' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స)ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను. "అహార ధాన్యాలను ఆపే వాడు దాసుల్లో మహా చెడ్డవాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ (త) ధరలు తగ్గిస్తే దుఃఖం వ్యక్తంచేస్తాడు. ధరలు పెంచితే సంతోషిస్తాడు." (బైహఖీ / షు'అబిల్ ఈమాన్, ర'జీన్)

(٢٨٩٨ - [٧] (لم تتم دراسته) (٨٧٦/٢)

وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ اخْتَكَرَ طَعَامًا أُرْبِعِينَ يَوْمًا ثُمَّ تَصَدَّقَ بِهِ لَمْ يَكُنْ لَهُ كَفَّارَةٌ". رَوَاهُ رَزِينُ.

2898. (7) [2/876-అపరిశోధితం]

అబూ ఉమామహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒకడు ధరలు పెంచడానికి 40 రోజుల వరకు ధాన్యాన్ని ఆపి ఉంచి, ఆ తరువాత దాన్ని దానం చేసినా, అతనికి పుణ్యం లభించదు, పరిహారంగా కూడా పనికిరాదు. (ర'జీన్)

=====

٩- بَابُ الْإِفْلَاسِ وَالْإِنْتَظَارِ

9. దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

ఇఫ్సలాస్ అంటే దారిద్ర్యం, నష్టాల పాలు కావటం. తఫ్ తీస్ అంటే ఒకరిని దరిద్రుడిగా భావించడం. అంటే పాలకుడు అప్పులపాలై ధన నష్టానికి గురైన వ్యక్తిని దరిద్రునిగా గుర్తించిన తరువాత, ఒకవేళ అమ్మేవాడు, అమానతు ఉంచేవాడు అతడి వద్ద తన ధనాన్ని పొందితే ఇతర అప్పు అడిగే వాళ్ళందరి కంటే ఇతడే తన వస్తువు తీసుకునే హక్కు గలవాడు.

ముందటి విభాగం الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

(٢٨٩٩ - [١] (متفق عليه) (٨٧٧/٢)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّمَا رَجُلٌ أَفْلَسَ فَأَدْرَكَ رَجُلٌ مَالَهُ بَعِيْهِ فَهُوَ أَحَقُّ بِهِ مِنْ غَيْرِهِ".

2899. (1) [2/877-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "దారిద్ర్యానికిగురియిన వ్యక్తివద్ద తనసరుకునే పొందితే, అతడే ఇతరులకంటే తన సరుకును తీసుకునే హక్కు కలిగిఉంటాడు." ⁸³ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(٢٩٠٠ - [٢] (صحيح) (٨٧٧/٢)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: أَصِيبَ رَجُلٌ فِي عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي ثَمَارٍ ابْتِاعَهَا فَكَثُرَ ذَيْنُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "تَصَدَّقُوا عَلَيْهِ" فَتَصَدَّقَ النَّاسُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَبْلُغْ ذَلِكَ وَفَاءً ذَيْنُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِرِجَالِهِ: "خُذُوا مَا وَجَدْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ إِلَّا ذَلِكَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

2900. (2) [2/877-దృఢం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రి (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) కాలంలో ఒక వ్యక్తి పచ్చికాయలను కొన్నాడు. అవి వ్యర్థం కావటం వల్ల ఆ వ్యక్తి అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ప్రజలతో, 'ఈ అప్పుల పాలైన వ్యక్తికి దానధర్మాలు చేయండి,' అని ఆదేశించారు. ప్రజలు అతనికి దానధర్మాలు చేసారు. అయినప్పటికీ అతని అప్పుతీరలేదు. ప్రవక్త (స) అతనికి అప్పు ఇచ్చిన వారితో, 'మీరు ఇవ్వబడుతున్న దాన్ని తీసుకోండి. అది తప్ప మరేమీ మీకు లభించదు,' అని అన్నాడు. ⁸⁴ (ముస్లిమ్)

83) వివరణ-2899: 'జైద్ తన గుర్రాన్ని 100 రూ.లకు బకీర్ కు అమ్మివేసాడు. 'జైద్ బకీర్ నుండి గుర్రం ఖరీదు ఇంకా వసూలు చేయలేదు. బకీర్ దారిద్ర్యానికి గురయ్యాడు. ఒకవేళ అటువంటి గుర్రమే బకీర్ వద్ద ఉంటే ఆ గుర్రాన్ని తీసుకునేమొదటిహక్కుదారుడు 'జైద్ ఒక్కడే. అందులో నుండి ఇతర అప్పు ఇచ్చిన వాళ్ళకు ఏమీ లభించదు. అటువంటి గుర్రం లేని పక్షంలో అప్పుకు అనుగుణంగా అతనికి కొంత లభిస్తుంది. ఒకవేళ అప్పు ఉన్న వాడివద్ద ఏమీ లేకపోతే, అప్పు ఇచ్చినవారు కొంత గడువు ఇవ్వాలి లేదా మొత్తం క్షమించివ్వాలి. అతన్ని హింసించడం మంచిది కాదు. ఇటువంటి దరిద్రుడికి జకాత్, దానధర్మాల ధనాన్ని ఇచ్చి సహాయ సహకారాలు అందించడం తప్పనిసరి. ఒకవేళ ప్రజల ధనాన్ని అప్పుగా తీసుకొని వ్యర్థం చేస్తూఉంటే, పాలకుడు వాడికి అప్పుఇవ్వకుండా చేయగలడు. అంటే ప్రజల్లో అతనికి అప్పు ఇవ్వవద్దని ప్రకటించగలడు.

84) వివరణ-2900: ఈ 'హదీసు' ద్వారా అప్పుల పాలయిన వ్యక్తికి ఉపకారం, సహాయం చేయడం తప్పనిసరి అని తెలిసింది. అదేవిధంగా అప్పు